

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13951
Tarih : 19-09-2025

10/3132

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Kilimli köyü başta olmak üzere bazı yerleşim birimlerinde taşınmalı eğitim hizmetinin sağlanmaması nedeniyle öğrencilerin güvenli ulaşım imkânlarından yoksun bırakıldığı, kimi durumlarda at sırtında veya uygunsuz koşullarda okula gitmek zorunda kaldıkları kamuoyuna yansımıştır. Bu durum, Anayasa'nın 42. maddesinde güvence altına alınan eğitim hakkının fiilen engellenmesi anlamına gelmekte, çocukların sağlık ve güvenliğini riske atmaktadır. Ulusal mevzuat ve uluslararası yükümlülükler açısından devletin pozitif sorumluluklarını ihlal eden bu tablo, aynı zamanda Eğitim-Sen ve ilgili kurumların da dile getirdiği yapısal sorunlara işaret etmektedir. Sorunun yalnızca münferit bir aksaklık olmadığı, taşınmalı eğitim sisteminde köklü eksikliklere dayandığı açıktır. Bu nedenle, Kilimli köyü örneği üzerinden Hakkâri ve benzeri bölgelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve 21. yüzyılda öğrencilerin at sırtında eğitime erişmek zorunda bırakıldığı bu utanç tablosunun ortadan kaldırılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Kamuoyuna yansıyan görsel ve yazılı bilgiler ile yerelden gelen saha bildirimleri, Hakkâri ilimizin Yüksekova ilçesine bağlı Kilimli köyü ve bazı diğer köylerde taşımali eğitim kapsamında gerekli servis/taşıma hizmetinin sağlanmadığını ve bunun sonucunda bazı öğrencilerin güvenli ve uygun taşıma aracı olmaksızın, kimi vakalarda at sırtında veya uygun olmayan koşullarda uzun mesafeler kat ederek okula gitmek zorunda bırakıldığını göstermektedir. Bu olgu; yalnızca bir hizmet aksaması olmayıp, çocukların eğitim hakkının fiilen kısıtlanması, sağlık ve güvenliklerinin tehlikeye atılması ve devletin temel hizmet yükümlülüğüne aykırı bir uygulama niteliğindedir. Özellikle kış koşulları, yüksek rakım ve zorlu coğrafi şartlarda öğrencilerin maruz kaldığı fiziksel ve psikolojik riskler sorunun aciliyetini artırmaktadır.

Anayasa'nın 42. maddesi uyarınca "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." hükmü ile eğitim hakkı güvence altına alınmıştır; ilgili Bakanlık ve kurumlarının bu hakkın fiilen sağlanması yönünde pozitif yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu anayasal yükümlülük doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı; taşımali eğitim başta olmak üzere eğitime erişimi güvence altına alan düzenlemeler ve uygulama mekanizmaları vasıtasıyla, eğitime erişimi engelleyen tüm fiili ve idari eksiklikleri gidermekle sorumludur. Ancak Kilimli köyü örneğinde ve benzer vakalarda sahada gözlemlenen uygulamalar, mevzuatta öngörülen amaçların fiilen uygulanmadığını; ihale süreçleri, taşıyıcı temini, bütçe/ödenek eksiklikleri ve idari koordinasyon problemleri gibi alanlarda boşluklar bulunduğunu göstermektedir. Bu durum, taşımali eğitim sisteminde yapısal bir başarısızlığa işaret etmekte ve münferit bir vaka olarak geçirilemeyecek düzeydedir.

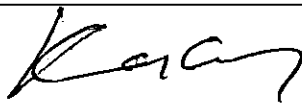
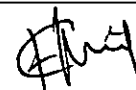
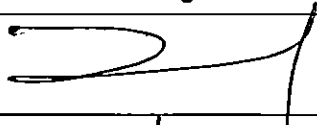
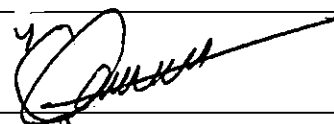
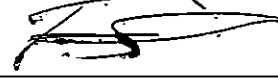
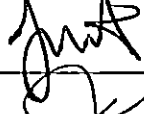
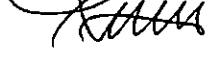
Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim esasları ile ulusal mevzuatın amaçları, coğrafi, ekonomik ve yapısal dezavantajlar nedeniyle eğitime erişimi risk altında olan öğrencilerin güvenli bir şekilde okula ulaşmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Kilimli köyü örneğinde yaşananlar bu amaçlarla çelişmekte, yönetmelik hükümlerinin sahada uygulanmasında ciddi yetersizlikler ve denetimsizlik bulunduğunu göstermektedir. Bakanlığın ilgili mevzuata uygun hareket edip etmediğini ve sahadaki başarısızlığın nedenlerini açıklaması gerekmektedir.

Uluslararası yükümlülükler açısından Türkiye, BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi gibi metinlerle eğitime erişimi sağlama yükümlülüğünü kabul etmiştir. Bu sözleşmelerin ruhu, eğitimin erişilebilir, kabul edilebilir ve uygun olması gerektiğini; devletlerin coğrafi engeller sebebiyle eğitime erişimin fiilen imkânsız hâle gelmesine karşı pozitif tedbirler almasını gerektirir. Taşımalı eğitimdeki aksama, uluslararası yükümlülükler bakımından da değerlendirilmelidir.

Eğitim-Sen ve benzeri meslek kuruluşlarının Hakkâri ve yerel sahada yaptıkları tespitler, taşımali eğitimdeki aksaklıkların sistemik nitelikte olduğunu, ihale ve organizasyon süreçlerinde eksiklikler bulunduğunu, öğretmen ve öğrencilerin güvenliğinin tehlikeye atıldığını ve kalıcı politika müdahaleleri gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu uyarılar, Bakanlığın yalnızca olay bazlı müdahalelerle yetinmemesi; kapsamlı, maliyetlendirilmiş ve denetlenebilir çözümler üretmesi gereğini göstermektedir.

Sağlık, eğitim ve sosyal bilimler alanındaki çalışmalar, güvenli ve düzenli ulaşım sağlanmadığında ğrenci devamsızlığının arttığını, öğrenme kaybı ve psiko-sosyal zararların ortaya çıktığını göstermektedir. Bu nedenle taşımalı eğitimdeki aksaklıklar; eğitim hakkının korunması, ocuk sağlığı ve toplumsal eşitlik açısından acil müdahale gerektiren insan hakları meselesidir. Meclis'in bu çerçevede kısa, orta ve uzun vadeli, maliyetlendirilmiş ve denetlenebilir bir eylem planını kamuoyuna sunması zorunludur.

Bu nedenle, Kilimli köyü rneği üzerinden Hakkâri ve benzeri bölgelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve 21. yüzyılda öğrencilerin at sırtında eğitime erişmek zorunda bırakıldığı bu utanç tablosunun ortadan kaldırılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13			
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	